

pedagogichnoi vyshchoi shkoly / Nauka i osvita. – 2005. – № 7–8. – S. 69–70.

7. Sushchenko L. Rozvytok zdibnosti maibutnikh fakhivtsiv iz fizychnoi rehabilitatsii u protsesi fakhovoi pidgotovky. Physical Education, Sports and Health Culture in Modern Society – 2015. – 3(31). – S. 52-55. Retrieved from <https://sport.eenu.edu.ua/index.php/sport/article/view/128>

8. Uisimbaieva N. V. Osoblyvosti formuvannia orhanizatorskykh zdibnosti maibutnikh kerivnykiv navchalnykh zakladiv // Naukovi zapysky KDPU. Serii: Pedagogichni nauky / red. V. V. Radul [ta in.]. – Kirovohrad : KDPU im. V. Vynnychenka , 2012. – Vyp. 112. – S. 341-346.

9. Shyian B. M. Metodyka vykladannia sportyvno-pedahohichnykh dystsyplin u vyshchykh navchalnykh zakladakh fizychnoho vykhovannia i sportu [Tekst] : navch. posibnyk / Shyian B. M., V. H. Papusha. – Kharkiv : OVS, 2005. – 208 s.

УДК: 378.011.3-051:796

Чепелюк А.В.
канд. пед. наук, ст. викладач кафедри спортивних дисциплін і туризму,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кушнір Р.Г.
ст. викладач кафедри спортивних дисциплін і туризму,
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ПРИНЦИПИ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У даній статті проведено аналіз наукової літератури з питань інноваційної професійної діяльності учителя фізичного виховання. Визначено принципи підготовки учителя фізичного виховання до інноваційної професійної діяльності, а саме: принцип мотивації, принцип інноваційних знань, принцип єдності традицій і новаторства, принцип прогнозування та моделювання та принцип креативності. Визначені принципи дозволяють охарактеризувати процес професійної діяльності учителя фізичного виховання як систему досягнення цілей навчально-виховного процесу з фізичного виховання у загальноосвітніх школах. Дотримання запропонованих принципів є необхідним для ефективної професійної підготовки учителя фізичного виховання та його інноваційної професійної діяльності.

Ключові слова: принципи, професійна підготовка, учитель фізичного виховання, інноваційна діяльність.

Чепелюк Анна, Кушнір Роман. Основные принципы подготовки учителя физического воспитания к инновационной профессиональной деятельности. В данной статье проведен анализ научной литературы по вопросам инновационной профессиональной деятельности учителя физического воспитания. Определены принципы подготовки учителя физического воспитания к инновационной профессиональной деятельности, а именно: принцип мотивации, принцип инновационных знаний, принцип единства традиций и новаторства, принцип прогнозирования и моделирования и принцип креативности. Определенные принципы позволяют охарактеризовать процесс профессиональной деятельности учителя физического воспитания как систему достижения целей учебно-воспитательного процесса по физическому воспитанию в общеобразовательных школах. Соблюдение предложенных принципов необходимо для эффективной профессиональной подготовки учителя физического воспитания и его инновационной профессиональной деятельности.

Ключевые слова: принципы, профессиональная подготовка, учитель физического воспитания, инновационная деятельность.

Chepelyuk A., Kushnir R. Basic principles of teacher training of physical education for innovative professional activities. In this article an analysis of the scientific literature on the issues of innovative professional activity of the teacher of physical education has been conducted. In today's society, the effectiveness of the activity of the teacher of physical education depends to a large extent on the effectiveness of the introduction of innovative technologies in the educational process.

The use of innovative technologies by the teacher of physical education involves the inclusion in the curricula of new teaching methods, methods, methods, planning and organization, monitoring, adjustment of assessment of educational activities that will contribute to the effective formation of the culture of teaching activity. The use of educational technology by teachers of physical education of innovative technologies facilitates training, activating thinking, the possibility of choosing various forms and means of assimilating information. We consider innovative teaching technologies as a form of obtaining knowledge and as a process of development of creative abilities of the individual, which makes it possible to transform knowledge into a part of personal formation and consciousness of the individual.

The principles of training of the teacher of physical education for innovative professional activity are determined, namely: the principle of motivation, the principle of innovative knowledge, the principle of unity of traditions and innovation, the principle of forecasting and modeling and the principle of creativity.

The established principles allow us to characterize the process of professional activity of the teacher of physical education as a system for achieving the goals of the educational process of physical education in secondary schools.

Observance of the proposed principles is necessary for effective professional training of the teacher of physical education and his innovative professional activities.

Key words: principles, professional training, teacher of physical education, innovative activity.

Постановка проблеми. Підготовка учителя фізичного виховання до інноваційної професійної діяльності зумовлена підвищенням соціальних вимог до педагога, який на практиці може ефективно застосовувати інноваційні технології, які в результаті позитивно впливатимуть на навчання та виховання особистості. Інноваційні технології важливі складові навчально-виховного процесу, а їх роль вагома у вирішенні педагогічних завдань. Саме від рівня професійної компетентності учителя фізичного виховання залежить успішність їх застосування.

У сучасному суспільстві ефективність діяльності учителя фізичного виховання значною мірою залежить від результативності запровадження інноваційних технологій у навчально-виховному процесі.

Використання інноваційних технологій учителем фізичного виховання передбачає включення до навчальних планів нових навчальних методів, прийомів, способів, планування й організації, здійснення контролю, коригування оцінки навчальної діяльності, які сприятимуть ефективному формуванню культури педагогічної діяльності. Використання у навчально-виховному процесі учителями фізичного виховання інноваційних технологій сприяє покращенню навчання, активізації мислення, можливості вибору різноманітних форм і засобів засвоєння інформації [10].

Аналіз літературних джерел. Провівши аналіз науково-методичної та психолого-педагогічної літератури зазначимо що, інноваційні технології навчання на думку науковців [2, 7, 9] розглядаються не як форма отримання знань, а як процес розвитку креативних здібностей особистості, що дає змогу перетворювати знання в частину особистого становлення та свідомості особистості. Разом з тим, інноваційні технології розглядаються як формування учителя, який повинен впроваджувати в навчально-виховний процес інноваційні технології, засвоювати систему знань, формувати особисте ставлення до будь-якої проблеми, розглядаючи її з різних позицій [11].

Аналіз літературних джерел свідчить, що проблему принципів інноваційної педагогічної діяльності досліджували науковці-дослідники: Л. Ващенко [1], В. Кремень [8] та ін. у своїх працях розглядали принципи інноваційної освіти; В. Сластьонін, Л. Подимова [11] та ін. досліджували принципи інноваційної педагогічної діяльності; Г. Сиротенко [13] та ін. принципи підготовки учителів до інноваційної професійної діяльності.

Науковець І. Підласий [12] виділяє такі принципи інноваційної діяльності, як: активного пізнання; генерації інновацій; відкритості; єдності традиції та новаторства; співробітництва; системності; навчання на основі інтеграції; безперервності освіти та ін.

І. Дичківська [4] зазначає, що в сучасних умовах інноваційна діяльність учителя має відповідати таким основним принципам: інтеграції освіти, що передбачає посилену увагу до особистості кожної дитини як вищої соціальної цінності суспільства, орієнтацію на формування громадянина з високими інтелектуальними, моральними, фізичними якостями;

– диференціації та індивідуалізації освіти, що налаштовує на забезпечення умов для повноцінного вияву й розвитку здібностей кожного вихованця; демократизації освіти, оскільки його дотримання зобов'язує до створення передумов для розвитку активності, ініціативи, творчості учнів і вчителів, зацікавленості їх взаємодії, широкої участі громадськості в управлінні освітою. До принципів підготовки учителів фізичного виховання до інноваційної професійної діяльності вчені Т. Коваль, С. Сисоєва, Л. Сущенко [6] відносять також принципи: державності, демократизації, гуманізації, науковості, фундаментальності й проблемності, системного підходу, диференціації й індивідуалізації, персоніфікації навчання, взаємозв'язку та взаємодії, оптимального співвідношення теорії та практики, модульності.

Л. Галіцина [3] описує принципи самостійності, поваги до особистості, елективності, мотивації, розвитку творчого потенціалу, випереджувальної спрямованості, неперервності, інтерактивності, варіативності та практичної орієнтації.

О. Козлова [7] виділяє такі принципи: випереджувального професійного навчання, створення вільного простору та доцільності.

С. Максимюк [9] неперервної освіти, андрагогіки, інноватики, акмеології, синергетики, креативної педагогіки науковості, інноваційності, демократизації, гуманізації, індивідуалізації, інформатизації, інтенсифікації, технологізації.

Мета дослідження. В результаті аналізу літературних джерел визначити основні принципи підготовки учителя фізичного виховання до інноваційної професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Враховуючи специфіку професійної діяльності учителя фізичного виховання та спираючись на дослідження науковців, зазначимо, інноваційна професійна діяльність учителя фізичного виховання ґрунтується на принципах (рис. 1):

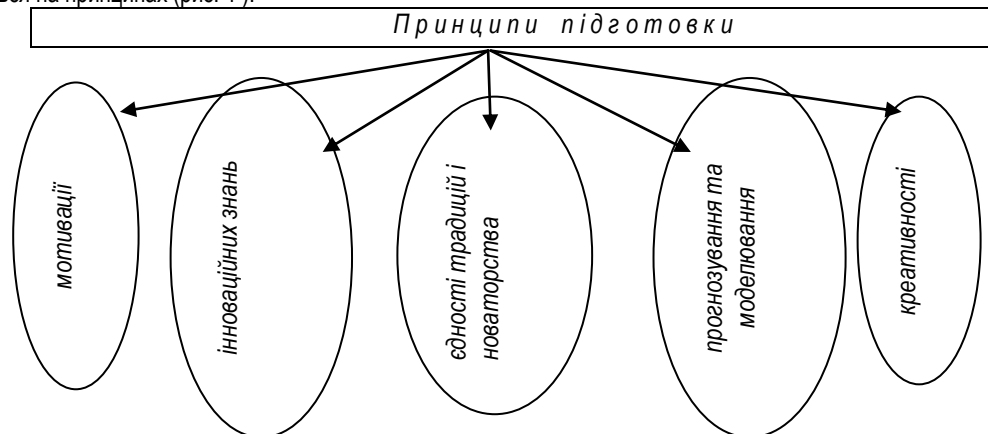

Рисунок 1. Принципи підготовки учителя фізичного виховання до інноваційної професійної діяльності
Принцип мотивації. Мотивація є однією з основних складових професійної діяльності учителя фізичної культури,

поряд з якою виділяються основні якості учителя, оскільки від того, чим мотивує вчитель свою готовність до інноваційної професійної діяльності, залежить характер його участі в інноваційних процесах, досягнуті результати у фізичному вихованні учнів.

Важливим є знання мотивів інноваційної діяльності учителя фізичного виховання, які зумовлені підвищенням ефективності навчально-виховного процесу. Значущість мотивації залежить від сформульованих учителем цілей власної інноваційної діяльності, аналізу змін у його мотиваційній сфері, самооцінок, ставлення до своєї професійної діяльності [6].

Мотивацію педагога до інноваційної діяльності засвідчує задоволення таких його особистісних і професійних потреб, як створення і застосування нового, підвищення педагогічної майстерності, подолання професійних труднощів.

Мотиваційно-ціннісна спрямованість діяльності учителя фізичного виховання знаходить свій вияв у творчій ініціативі, установці на пошук інноваційних знань, інноваційних способів вирішення практичних завдань, отримання якісно нового педагогічного результату.

Принцип інноваційних знань. Суть цього принципу в оволодінні учителем фізичного виховання накопиченим досвідом у сфері фізкультурно-спортивної та психолого-педагогічної інноватики, а саме, знаннями про нововведення в фізкультурній освіті та освіті загалом, закономірності, принципи та умови ефективності перебігу інноваційних педагогічних процесів у фізичному вихованні, сутність, структуру та особливості інноваційної педагогічної діяльності учителя фізичного виховання, специфіку сучасних фізкультурно-спортивних технологій, уміння цілеспрямовано застосовувати у навчально-виховному процесі педагогічні нововведення, створювати творчу фізкультурно-спортивну діяльність на уроках фізичного виховання.

Принцип єдності традицій і новаторства передбачає використання вчителем кращих національних традицій розвитку фізичного виховання, спорту, педагогіки та психології як фундаменту у формуванні нового. Також, пошук і творче засвоєння інноваційних ідей сучасного спорту та фізичного виховання. Саме, це вимагає ознайомлення учнів з досягненнями олімпійських спортсменів рідного краю та України в цілому, а також з історією розвитку інноваційних видів спорту. Потрібно включати відповідні теми та питання до навчальних планів, методичних розробок та робочих програм з професійної підготовки майбутнього учителя фізичного виховання.

Принцип прогнозування та моделювання. Необхідним і невіддільним принципом інноваційної професійної діяльності учителя фізичного виховання є вміння прогнозувати й моделювати навчально-виховний процес з фізичного виховання. Сутність принципу полягає в умінні спрогнозувати результати з фізичного виховання, визначити шляхи впровадження інновацій та відпрацювати необхідну модель впровадження інновацій.

Принцип креативності. Принцип креативності у професійній підготовці учителя фізичного виховання та навчально-виховному процесі полягає у максимальній орієнтації на творче начало у навчальній діяльності, засвоєнні власного досвіду творчої діяльності.

Креативність розглядається як потенціал, внутрішній ресурс людини, здатність відмовлятися від стереотипних способів діяльності та виявляти нові способи вирішення професійних та інших завдань.

Погляд на креативність як універсальну рису особистості людини, завданням якого є активізація творчого потенціалу особистості, передбачає визначення розуміння творчості, як процесу створення чогось нового, при чому цей процес не запрограмований, непередбачуваний і раптовий. Окрім незапрограмованого процесу створення нового, береться до уваги цінність нового результату. Він повинен бути загальнозначущим, хоча його масштаб може бути різним.

Принцип креативності в інноваційній професійній діяльності учителя фізичного виховання полягає в творчому підході до вирішення поставлених перед ним педагогічних цілей і завдань. Він реалізується шляхом генерації, творчого формулювання й розробки ідей, задумів у навчально-виховному процесі.

Висновки. Визначені принципи дозволяють охарактеризувати процес професійної діяльності учителя фізичного виховання як систему досягнення цілей навчально-виховного процесу з фізичного виховання у загальноосвітніх школах. Дотримання запропонованих принципів є необхідним для ефективної професійної підготовки учителя фізичного виховання та його інноваційної професійної діяльності.

Література

1. Ващенко Л. Інноваційні процеси в системі загальної середньої освіти особливості управління // Освіта і управління. - 2003. - т. 6.-№3. - С. 97-104.
2. Галіціна Л. Інноваційна діяльність ЗНЗ / Упоряд. Л. Галіціна. – К.: Вид. дім «Шкільний світ»: Вид. Л. Галіціна, 2005. – 128 с.
3. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття) від 3 листопада 1993 р. № 896.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
5. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: метод. посіб. авт.-укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.П.Н.; 2002, – 136 с.
6. Коваль Т. І., Сисоєва С.О., Сущенко Л.П. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: Навч. метод. посібник / Т. І. Коваль, С.О. Сисоєва, Л. П. Сущенко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.
7. Козлова О. Г. Підготовка вчителя до інноваційної діяльності в системі післядипломної освіти: Автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01 / О. Г. Козлова; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 1999. – 20 с.
8. Кремень В. Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) / В. Г. Кремень. – К.: Грамота, 2003. – 216 с.

9. Максимюк С.П. Педагогіка : Навчальний посібник / С. П. Максимюк. – К.: Кондор, 2005. - 667 с.
10. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті (Проект).- К.: Освіта, 2001. - 16 с.
11. Слостенін В. А., Подымова Л. С. Педагогика: инновационная деятельность / В. А. Слостенін, Л. С. Подымова. – М.: ИЧП «Издательство Магистр», 1997. – 308 с.
12. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти – К.: Видавничий дім «Слово», 2004. – 616 с.
13. Сиротенко Г. О. Інновації як основа змін освітньої практики. Інформаційно-методичний збірник: /Упорядник Г. О. Сиротенко, Полтава, ПОІППО, 2005. - 160 с.

Reference

1. Vaschenko L. (2003). Innovative processes in the system of general secondary education management features // Education and management. Vol.6. - №3. - pp. 97-104.
2. Galitsina L. (2005). Innovative activities of the National Geographic / Reconstruction. - K.: Kind. House "School World". - 128 p.
3. The national program "Education" (Ukraine XXI century).1993,no 896.
4. Dichkivska I. M. (2004). Innovative Pedagogical Technologies: Textbook. K.: Akademvidav, - 352 p.
5. Interactive Learning Technologies: Theory, Practice, Experience: Method. manual Aut.-oct. : O. Pometun, L. Pirozhenko. - K.; 2002, - 136 p.
6. Koval T. I., Sysoev S. O., Suschenko L. P. (2009). Teachers of higher education: Information technologies in pedagogical activity: Teaching. method. manual.- K.: Kind. Center of KNLU, - 380 p.
7. Kozlova O. G. (1999). Preparation of a teacher for innovation in the system of postgraduate education: Author's abstract. dis. cand. ped. sciences: 13.00.01 / Institute of Pedagogics of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine. - K. - 20 p.
8. Kremin V. G. (2003). Education and science of Ukraine: ways of modernization (Facts, reflections, perspectives). - K.: Diploma. - 216 p.
9. Maksimuk S. P. (2005). Pedagogy: Textbook. - K.: Condor. - 667 p.
10. The National Doctrine of the Development of Ukrainian Education in the 21st Century (Project).- K.: Education, 2001. - 16 p.
11. Slastenin V. A, Podymova L. S. (1997). Pedagogics: Innovative Activity. - M.: IGP "Publishing house Magistra", - 308 p.
12. Podlasii I. P. (2004). Practical pedagogy or three technologies. Interactive tutorial for educators of the market education system - K.: Publishing House "Word" - 616 p.
13. Syrotenko G. O. (2005). Innovations as the basis of changes in educational practice. Informational and methodical collection: Poltava, POIPPO, - 160 p.

Червоношапка М. О.

**кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів**

Гньп І. Я.

**кандидат історичних наук,
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів**

Костовський М. Г.

**старший викладач кафедри
Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів**

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ ЖІНОК ПЕРШОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ РІЗНИМИ НАПРЯМКАМИ СХІДНИХ ТАНЦІВ

У роботі здійснено дослідження впливу занять різними напрямками східного танцю (спортивного, соціального, bellydance-аеробіки) на показники фізичної підготовленості жінок віком 21-35 років. Аналіз літературних джерел показав, що цей період характеризується початком зниження рухових можливостей жінок, і вирішення цієї проблеми можливе шляхом оптимізації їхньої фізичної активності. Доведено позитивний вплив занять східними танцями на рівень розвитку фізичних якостей. Порівняно показники фізичної підготовленості жінок, що займаються різними напрямками східного танцю. Отримані результати дають підстави рекомендувати заняття східними танцями в якості засобу покращення фізичного стану у жінок зрілого віку.

Ключові слова: жінки, перший період зрілого віку, східні танці, фізична підготовленість, показники, вплив.

Червоношапка М. А., Гньп І. Я., Костовський Н. Г. Физическая подготовленность женщин первого периода зрелого возраста в процессе занятий различными направлениями восточного танца. В работе проведено исследование влияния занятий различными направлениями восточных танцев (спортивного, социального, bellydance-аэробики) на показатели физической подготовленности женщин возраста 21-35 лет. Анализ литературных источников показал, что этот период характеризуется началом снижения двигательных возможностей женщин, и решение этой проблемы возможно путем оптимизации их физической активности. Доказано положительное влияние занятий восточными танцами на уровень развития физических качеств. Проведено сравнение показателей физической подготовленности женщин, которые занимаются различными направлениями восточного танца. Полученные